

Gäller för: Västra Götalandsregionen, Fastighet stöd och service

Giltig från: 2026-05-13

Innehållsansvar: Patrik Gidmo, (patgi1), Processledare

Giltig till: 2028-05-31

Granskad av: Patrik Gidmo, (patgi1), Processledare

Godkänd av: Erik Hallberg, (eriha1), Regionområdeschef

Riktlinje för städskvalitet i Västra Götalandsregionens vårdlokaler

Innehåll

Syfte	3
Ansvar	3
Omfattning/Definition	3
Utförande/Beskrivning	3
Utveckling/revidering	4
Kvalitet	6
Kvalitetsmätning	6
Kompetenskrav lokalvårdare	6
Basal hygien vid städning	7
Upphandling av lokalvård	7
Hänvisning	7
Referenser	7
Versionshistorik	8

Syfte

Syftet med riktlinjen är att säkerställa städkvaliteten i Västra Götalandsregionens vårdlokaler, samt övriga lokaler, oavsett vilken organisation som är utförare.

Ansvar

Varje berörd chef har ett ansvar för att riktlinjen efterlevs

Omfattning/Definition

Riktlinjen gäller för samtliga verksamheter inom Västra Götalandsregionen.

Utförande/Beskrivning

Regionstyrelsen har 2014-06-17 § 494 gett regiondirektören i uppdrag att, i samverkan med berörda förvaltningar, snarast ta fram regionala riktlinjer för städning i regionens vårdlokaler utifrån senaste kunskap och evidens.

Arbetet med att ta fram en regional riktlinje har gjorts av en arbetsgrupp bestående av representanter från Fastighet, stöd och service, Folk tandvården och Vårdhygien från samtliga sjukhusförvaltningar inom Västra Götalandsregionen.

God hygienisk standard infördes 1 juli 2006 som ett specificerat krav i SFS 2017:30 Hälsa- och sjukvårdslagen och SFS 1985:125 Tandvårdslagen. I förarbetena konstateras att detta innebär att vårdgivaren måste vidta alla åtgärder som behövs för att uppnå en god hygienisk standard avseende bland annat:

- Tillgång till vårdhygienisk kompetens
- Lokaler
- Utrustning
- Organisation och planering

Enligt Socialstyrelsens publikation ”Ansvarsfördelning för tillsyn i vårdlokaler” ingår städning i detta begrepp. Den 1 juni 2013 övergick tillsynsansvaret från Socialstyrelsen till Inspektionen för vård och omsorg

(IVO). IVO har tillsyn på sjukhus, vårdcentraler, tandvårdsenheter med mera

- En välstädd miljö är viktig för att förebygga och minska risken för smittspridning.

Den regelmässiga städningen/rengöringen ska utföras så att:

- Smittspridning i vården minskas och riskerna för vårdrelaterade infektioner hos patient och personal förebyggs.
- Det alltid är synligt rent efter arbetets utförande.
- Behovet av en ren miljö tillgodoses.
- Kraven på en god arbetsmiljö tillgodoses.
- Material och lokaler vårdas på ett sådant sätt att onödigt slitage undviks.

Utveckling/revidering

Förvaltningsdirektör Fastighet, stöd och service ansvarar för att en årlig revidering genomförs. Arbetet med revideringen kommer att ske i samarbete med lokala företrädare för respektive förvaltnings vårdhygien. Väsentliga förändringar i riktlinjen förankras i Styrelsen för fastighet, stöd och service.

Gränsdragning och ansvarsfördelning

Nedan definieras ansvarsfördelningen mellan ansvariga i vårdverksamheten och ansvariga inom lokalvårdsverksamheten.

Generellt

Lokalerna ska förberedas så att städning underlättas och god ordning upprätthålls. Övermöblering av lokaler försvårar möjligheten att utföra städning enligt fastställda hygien- och kvalitetsnivåer.

Stor hänsyn skall tas till de ständiga och ibland akuta förändringar som patienter och övrig verksamhet påkallar. Den regelmässiga städningen underlättas genom att överenskommelse gjorts om lämplig tidpunkt för städningens genomförande.

Ansvar vårdverksamhet

Vårdpersonalen ansvarar för städning och rengöring av ytor/utrustning närmast patient och för slutstädning om inte annat överenskommit. Vårdenhetschefen eller motsvarande ansvarar för att vårdpersonalen utför och har kunskap om den städning de ansvarar för.

Vid utebliven lokalvård, kvalitetsbrist etcetera ska lokalvårdsansvarig kontaktas och bristen anmälas. Vid risk eller tillbud gällande lokalvård som påverkar patientsäkerheten skall avvikelse skickas till lokalvårdsansvarig. Västra Götalandsregionens avvikelsehanteringssystem ska användas.

Ansvar lokalvårdverksamhet

Fastighet, stöd och service ansvarar för att:

- Städningen utförs enligt denna riktlinje och att överenskommen hygien- och städskvalitet säkras genom regelbundet återkommande städkontroller. Resultatet av kvalitetskontrollerna ska kommuniceras till berörd förvaltning.
- Verksamheten ges underlag och förslag till överenskommelse med tillhörande tjänstspecifikation. Tjänstspecifikationen ska bland annat innehålla vilka ytor och objekt som ingår i den regelmässiga städningen och även ange frekvens-, hygien- och kvalitetsnivåer. I överenskommelsen ska det beskrivas hur kvalitetsuppföljning ska genomföras.

Lokalvårdsorganisationen ansvarar för att rätt städutrustning och material för akuta städinsatser som punktstädning finns upphandlat för vården att beställa.

Lokalvårdsorganisationen ansvarar för att rätt information om upphandlat material och produkter finns tillgänglig

Kvalitet

Kvalitetsarbetet baseras på SS-INSTA 800–1:2018 system för fastställande och bedömning av städskvalitet. Denna standard är generellt utformad för att gälla olika typer av lokaler och därmed inte specifikt riktade till lokaler inom hälso- och sjukvård.

Tilläggskrav för lokaler där patientvård bedrivs har tagits fram baserade på riktlinjer och rekommendationer gjorda av svensk förening för vårdhygien.

Om resultatet vid kontroll avviker ska åtgärder vidtas snarast och ny kontroll ske enligt standarden. Kontrollen ska ske regelbundet och resultatet ingår som en viktig del i verksamheten och kompetensutvecklingen.

Kvalitetsmätning

Lokalvården kvalitetssäkras inom Fastighet, stöd och service genom kvalitetsmätning av utsedda kvalitetsmätare.

Kompetenskrav lokalvårdare

Personal som ingår i uppdragets utförande ska ha genomgått Fastighet, stöd och service' introduktionsutbildning inom lokalvård eller motsvarande.

Tillsvidareanställd personal som ingår i uppdragets utförande ska ha genomgått Fastighet, stöd och service grundutbildning inom lokalvård eller motsvarande.

För grundutbildning inom lokalvård ska lokalvårdarna ha genomfört skriftliga och praktiska prov.

För hantering av åkbara städmaskiner ska medarbetarna med godkänt resultat ha genomfört skriftliga och praktiska prov.

Personal som arbetar i vårdnära lokaler/verksamheter ska ha nedanstående kunskaper:

- Basala hygienrutiner och punktdesinfektion
- Smitta, smittvägar och viktiga smittämnen
- Städningens betydelse för att minska smittspridning.

Samråd gällande hygienutbildning ska ske med respektive vårdhygienisk enhet. Fortlöpande hygienutbildning för all personal ska genomföras.

Basal hygien vid städning

Personal som utför städning ska följa riktlinjer för basal hygien, arbetskläder och skyddsutrustning enligt SOSFS 2015:10 och AFS 2018:4. Se även ”Rutin för basal hygien i samband med städning”.

Upphandling av lokalvård

Vid upphandling ska denna riktlinje följas. Uppföljning av städtjänsterna ska ske enligt SS-INSTA 800–1:2018, system för fastställande och bedömning av städ kvalitet, samt av ställda krav i kravspecifikationen.

Denna riktlinje gäller tillsammans med kravspecifikationen

Hänvisning

Till denna riktlinje finns tillämpningsanvisningar i form av rutiner och lathundar.

Referenser

- Socialstyrelsens publikation ”Ansvarsfördelning för tillsyn i vårdlokaler”
- SFS 2017:30 Hälso- och sjukvårdslag
- SFS 1985:125 Tandvårdslag
- SS-INSTA 800–1:2018 System för fastställande och bedömning av städ kvalitet
- SOSFS 2015:10 Basal hygien i vård och omsorg
- AFS 2018:4 Mikrobiologiska arbetsmiljörisker

Versionshistorik

Version	Förändring	Granskad av
1.0	Granskad av Riktlinjegruppen	Patrik Gidmo Malin Larsson
2.0	Granskad utan ändring av Riktlinjegruppen	Mikael Werder Gutierrez Ann-Charlotte Lundqvist
3.0	Granskad utan ändring av Riktlinjegruppen'	Nilsen
4.0	Granskad utan ändring av Riktlinjegruppen	Malin Ulander Linda Ceder Stefan Svensson Anna-Karin Hedlund Jörgen Elisson
	Dnr: SN 2022-00140 RS 2795 - 2012	

Information om handlingen

Handlingstyp: Riktlinje verkställighet

Gäller för: Västra Götalandsregionen, Fastighet stöd och service

Innehållsansvar: Patrik Gidmo, (patgi1), Processledare

Granskad av: Patrik Gidmo, (patgi1), Processledare

Godkänd av: Erik Hallberg, (erih1), Regionområdeschef

Dokument-ID: SFSS11840-717006030-42

Version: 5.0

Giltig från: 2026-05-13

Giltig till: 2028-05-31